

Nr	Høringspart	Høringssvarets indhold	Energinets bemærkninger	Miljøstyrelsens bemærkninger
1	Hestbjergvej 17, 7500 Holstebro og Sognestrupvej 23, 7500 Holstebro	Spørgsmål til Forsvarsministeren, der samtidigt er sendt som et høringssvar. Afsenderne har over for Forsvarsministeren fremsat forskellige kompromisforslag ift. linjeføring (der ikke er vedlagt høringssvaret). Svaret udtrykker utilfredshed med, at Forsvarsministeren ikke har inddraget borgerne mere i en dialog om linjeføringen.	Brevet er stilet til Forsvarsministeren og udtrykker utilfredshed med forsvarrets proces. Der er tilsyneladende utilfredshed med linjeføringen. Da der hverken foreligger konkrete forslag eller specifikke spørgsmål foreslår Energinet at høringssvaret ikke behandles yderligere. Det noteres at en af de to afsendere er registreret som lodsejer, mens den anden er nabo til anlægget.	Brevet er stilet Forsvarsministeren og indeholder spørgsmål til forsvarsministeren. Brevet indeholder ikke spørgsmål til Miljøstyrelsen eller konkrete forslag. Miljøstyrelsen behandler derfor ikke høringssvaret yderligere.
2	Energistyrelsen	ENS gør opmærksom på at Thor Havvindmøllepark har modtaget § 25-tilladelse d. 29-06-2022 og dermed ikke er i proces, som anført i MKR, afsnit 19.8	Energinet har noteret sig bemærkningen. Tilladelsen blev givet dagen inden miljøkonsekvensrapporten kom i offentlig høring og er derfor ikke medtaget i rapporten.	Miljøstyrelsen har noteret sig bemærkningen.
3	Ådumvej 10 + 8, 6870 Ølgod	Ønske om at mast 96 - 100 placeres på vestsiden af eksisterende ledning, hvilket tilgodeser 7 ejendomme mod en gene for 1 ejendom. Ønske om ny samfundsmæssig økonomisk konsekvensberegning som følge af ny verdenssituation. Ønske om genberegning af magnetfelter, da benyttet metode ikke vurderes nutidig - bl.a. ny referenceramme	Denne strækning og ønsket om flytning af mast 96 - 100 er tidligere vurderet. En flytning vil betyde, at højspændingsforbindelsen flyttes nærmere 4 andre boliger; nogen af disse vil få kortere afstand til forbindelsen, end de boliger, der er berørt i dag. Energinet vil derfor ikke kunne imødekomme forslaget. En samfundsøkonomisk konsekvensberegning er ikke en del af en miljøvurderingsproces. Energinet kan oplyse, at nyeste viden inden for magnetfelter er benyttet i vurderingerne.	Miljøstyrelsen har ikke bemærkninger til placering af tracéet og vurderer, at bygherre har redegjort for principperne og vurderingerne for fastlæggelse af linjeføringen i miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger vedr. samfundsøkonomisk konsekvensberegning og magnetfelter.
4	Bjerremosevej 35, 6862 Tistrup	Ønsker flytning af mast 65-71 mod øst	Ønsket er tidligere fremsat og er vurderet i flere omgange. Feltundersøgelser i 2019 viste, at der nordøst for mast 67 er et moseområde med relativt store træer (gammelskovsarter). Området er vurderet til et potentielt yngle- og rasteområde for flagermus. Skal luftledningen føres hen over mosen, er det nødvendigt at fælde træer i mosen. Habitatvision har efter feltbesigtigelsen angivet, at mosen ikke bør ryddes pga. værdifuldt naturindhold.	Miljøstyrelsen har ikke bemærkninger til placering af tracéet og vurderer, at bygherre har redegjort for principperne og vurderingerne for fastlæggelse af linjeføringen i miljøkonsekvensrapporten.

			<p>Tilsvarende er der lavet feltundersøgelser i området mellem mast 69 og 70, hvor det anbefales at undgå rydning af et område øst for den foreslåede linjeføring pga. værdifuld skovnatur.</p> <p>Desuden har Lervadsvej nr. 12 en begrundet forventning om at modtage et overtagelsestilbud på baggrund af den offentliggjorte linjeføring. Derfor ønskes placeringen af anlægget ved mast 70 fastholdt.</p> <p>Energinet har undersøgt, om det er muligt at flytte knækket på ledningen fra mast 65 til mast 66, så luftledningerne kun går over den vestligste del af mosen ved mast 67. Det vil dog ikke være muligt med denne løsning at placere mast 68 øst for vejen ved masten, som der er fremsat ønske om, da afstanden mellem masterne derved vil overstige det maksimale spænd på 360 m. Flytning af mast 68 ca. 25 m mod øst vil medføre, at en ekstra mast skal etableres på den relativt korte strækning, hvilket vurderes samlet set at belaste området mere end nødvendigt. Energinet vil på baggrund af ovenstående ikke kunne imødekomme forslaget. Eventuel mulighed for mindre justeringer af masteplaceringerne kan drøftes på lodsejermøderne.</p>	
5	Adelvej 3, 6920 Videbæk	Ønsker flytning af mast 172 ca. 80 m mod øst og dermed rykkes mast 173-175 ligeledes mod øst.	Energinet er indstillet på at undersøge mulige løsninger på problemstillingen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver, hvilket vil ske i forbindelse med lodsejerforhandlingerne, idet flere lodsejere vil skulle involveres i den ændrede masteplacering. I det omfang det er muligt, er Energinet således indstillet på at imødekomme ønsket.	Ingen bemærkninger
6	Østermarksvej 3, 6888 Tarm	Indsigelse mod støjgener; kompensation for Transformestation Stovstrup; ønske om viden og visualiseringer. Lodsejer får	Det er rigtigt, at de nuværende ejere ikke har fået fremlagt projektet, da dette er gjort til de forrige ejere. Nuværende ejere er tidligere	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.

		<p>erstatning for luftledninger men ikke for station, selvom den anlægges helt op ad ejendom. Bekymrede for støjgener fra den nye station. Er ikke blevet kontaktet i den 2 års periode de har boet på ejendommen. Mener at ejendommen vil blive svær at sælge og sammenligner med en solcellepark, hvor de ville have modtaget købstilbud.</p>	<p>informeret pr. brev om udsættelser af 2. offentlighedsfase, samt selvfølgelig i forbindelse med 2. offentlighedsfase.</p> <p>Der er foretaget støjberegninger for driftssituationen for ejendommen (jf. MKR bilag 1). Den maksimale beregnede støj er 29 dB, som er 11 dB lavere end laveste grænseværdi for nat (40 dB). Energinet vil gerne drøfte behovet for egentlige støjmålinger, når dette projekt er etableret.</p> <p>Ejendommen er omfattet af den erstatningsordning, som gælder for ejendomme beliggende ud til selve forbindelsen, dvs. at der gives kompensation i forhold til de nærmeste strømførende anlæg på selve stationen, når den er fuldt udbygget, efter samme princip som erstatningen beregnes ved nærhed til luftledningerne.</p>	<p>Dog bemærkes det, at værdiforringelse samt erstatning ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne. Dette forhold afklares alene med bygherre.</p>
7	Engholmvej 16, 6818 Årre	<p>Gør opmærksom på klagenævnsafgørelser vedr. vindmøller i området og argumenterer for tilsvarende eller værre påvirkning fra luftledninger. Ønsker nedgravning. Alternativt forslag om flytning af ledning mod vest delvist ind i naturområde. Dertil bekymring for støj, magnetfelter og påvirkning af fugle</p>	<p>Forslaget er tidligere fremsat (2019) og er vurderet i flere omgange. Nedgravning er ikke mulig, da der ikke kan kabelægges mere end der er i dag. En kabellægning vil betyde reduktion af kabel andre steder på strækningen.</p> <p>En flytning mod vest vil flytte masterne ind i Roust Mose og engarealer tilknyttet mosen og dermed påvirke den uforstyrrede mose og naturoplevelsen. Forslag om nedgravning ved Årre og Gunderup og alternativt om placering af forbindelsen sydvest for den valgte linjeføring er behandlet og vurderet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.6.2.2.</p> <p>Den landskabelige påvirkning er desuden vurderet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 13.4.1.1.1 som værende moderat på grund af nærheden mellem møller og højspændingsanlæg.</p> <p>Der er lodsejere på strækningen, der har en begrundet forventning om at modtage et</p>	<p>I vurderingen af den landskabelige påvirkning indgår højspændingsanlæggets nærhed til vindmøllerne. Miljøstyrelsen er enig i Energinets bemærkninger og henviser i øvrigt til miljøkonsekvensrapportens afsnit om Landskab.</p> <p>Det er Miljøstyrelsens vurdering, at da der ikke er fremkommet yderligere konkrete oplysninger fastholdes landskabsvurderingen.</p> <p>Projektet overholder gældende støjgrænser i driftsfasen og det vurderes på den baggrund, at det ikke påvirker støjfølsom anvendelse.</p> <p>Med hensyn til magnetfelter placeres højspændingsanlægget under</p>

			<p>overtagelsestilbud, hvilket ikke kan imødekommes, hvis ledningen flyttes ind i naturområdet. Energinet vil i lighed med tidligere overvejelser ikke kunne imødekomme forslaget. Støjpåvirkningen i anlægs- og driftsfasen er behandlet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 7.4. Der vil være støj under grænseværdien i dagtiden i anlægsfasen i forbindelse med etablering af mastefundamenter og opstilling af master. Støjen er kortvarig (få dage for de enkelte aktiviteter) og er ikke vurderet væsentlig. I driftsfasen kan der i perioder med fugtigt vejr eller regn eller rimfrost forekomme koronastøj fra ledningerne. Støjniveauet ligger under Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj om natten for alle boliger, der ligger mere end 80 m fra anlægget. Påvirkningen af fugle i driftsfasen er vurderet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 11.5.3. Det vurderes her, at tilstedeværelsen af master og luftledninger udgør en mindre og ikke væsentlig påvirkning af fugle.</p>	<p>hensynstagen til Sundhedsmyndighedernes forsigtighedsprincip. Udredningsafstanden er beregnet til 49-56 meter. Udredningsafstanden angiver, hvornår man bør udrede, om man inden for rimelige omkostninger kan iværksætte tiltag for at nedbringe magnetfeltet. Det har ikke været nødvendigt her, da alle boliger inden for en afstand af 80 meter modtager købstilbud af hensyn til de forskellige gener (visuelt, støj).</p>
8	Præstevejen 27, Vind, 7500 Holstebro	Forslag til alternativ placering ved flytning af mast 227, 228 og 229 af hensyn til landbrug	Energinet er indstillet på at undersøge mulige justeringer som løsning på problemstillingen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver i forbindelse med lodsejerforhandlingerne hvilket vil ske i forbindelse med lodsejerforhandlingerne, idet flere lodsejere vil skulle involveres i en ændret mastplacering.	Ingen bemærkninger
9	Trehøjevej 70, 6973 Ørnhøj	Mastplacering 209 ønskes flyttet af hensyn til udsigt (flyttes til modsatte side af Trehøjevej) Eksisterende luftledninger tættere på nedtages.	Energinet er indstillet på at undersøge mulige justeringer i proces med lodsejer, hvilket vil ske i forbindelse med lodsejerforhandlingerne, idet flere lodsejere vil skulle involveres i den ændrede mastplacering, samt Herning Kommune som løsning på problemstillingen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver.	Ingen bemærkninger

10	Engholmvej 14, 6818 Årre	Fasthold mast 16 og 17 for at modtage købstilbud	Høringssvaret er noteret. Det kan konstateres, at svaret er i konflikt med ønskerne i høringssvar med nr. 7	Ingen bemærkninger
11	Herborgvej 8, 6920 Videbæk	60kv nedgraves og mast 170,169,168, 167,166-162 flyttes af hensyn det visuelle og til gylletank ved mast 169 (15 m fra nærmeste leder). Krav om erstatning, til flytning af tank, hvis master ikke flyttes. Ønske om placering af master i læhegn aht drift.	Energinet er indstillet på at finde en løsning på problemstillingen med gylletanken inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver, idet flere lodsejere vil skulle involveres. Energinet er ikke ejer af 60 kV forbindelsen og kabellægning af forbindelsen er ikke mulig i dette projekt.	Ingen bemærkninger
12	Askovvej 25, 6973 Ørnhøj	Forbeholder sig ret til at kræve erstatning, hvis højspændingsforbindelse påvirker griseproduktion negativt	Energinet har noteret sig høringssvarets bemærkning om eventuel påvirkning af virksomheden.	Ingen bemærkninger
13	Karlsgårde Søvej 72, Sig 6800 Varde	Direkte nabo til Karlsgaard Station. Forslag om beplantning rundt om station - især mod ejendommene Karlsgaard Søvej 70-72 og 74	Energinet har desværre ikke mulighed for at foretage yderligere beplantning inden for det eksisterende hegn, da der ligger kabler og anlæg i jorden inden for heget. Energinet gør opmærksom på, at dette projekt medfører en reduktion af master og ledninger tæt på den del af stationen, der ligger nærmest borgeren. Der kommer ikke øget støjpåvirkning som følge af Endrup-Idomlund projektet.	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.
14	Minerals Technologies CETCO	Virksomheden gør indsigelse mod vilkår 4, der fastsætter at boremudderprodukter, der indeholder de to stoffer cocamidopropyl betain og (2-Hydroxyethyl) ethylenediamine trieddikesyre, trinatrium salt, ikke må anvendes uden yderligere dokumentation.		Miljøstyrelsen vurderer, ud fra rapporten "Sammendrag af Risikovurderingen af boremudderprodukter" oktober 2021 (DHI, okt. 2021), at det ikke uden yderligere undersøgelser kan udelukkes, at de to stoffer cocamidopropyl betain og (2-Hydroxyethyl) ethylenediamine trieddikesyre, trinatrium salt, ved et blow-out kan udgøre en risiko for de jordlevende organismer i miljøet lige omkring uheldet. Bygherrer har ikke ønsket at foretage yderligere

				undersøgelser for de to produkter, Miljøstyrelsen stiller derfor, ud fra forsigtighedsprincippet, vilkår om at de to stoffer ikke må anvendes, vilkår 4. Såfremt bygherre senere alligevel ønsker, at anvende de to stoffer, betragtes dette som en ændring af projektet, der skal anmeldes i henhold til miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13a.
15	Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Ingen bemærkninger		Ingen bemærkninger
16	Holstebro Kommune	<p>Bæver findes i Grydeå-systemet og bør behandles i MKR og § 25-tilladelse. Mener ikke at vandløb i kommunen er vurderet i forhold til tilstandsændringer - mast 253 og 247 nævnes. Dertil bemærker HK mast 247 som beliggende 7 m fra afvandingsgrøft at kommunen skal søges om tilladelse til flytning. Området omkring Grydeå ser ud til at være vurderet på gammelt grundlag - nyt på miljøportal 20. juli 2022. Særligt fokus på okker ved mast 247 og 246</p> <p>HK har ikke miljøvagtordning men henviser til brandvæsen.</p> <p>Bemærkning om tracé langs Gryde Å kan give risiko for skrænt.</p> <p>Bemærkning om nyudpeget § 3 sø vest for mast 252.</p> <p>Info om ny støjforskrift pr. 14. juni 2022</p>	<p>Der vurderes ikke at være påvirkning af bæver, idet det omtalte vandløbssystem passerer uden at blive berørt af anlægsarbejdet. Der er udarbejdet en redegørelse for dette. Mast 247 håndteres i samarbejde med kommunen.</p> <p>Arbejde ved okkerbassin kræver en arbejdsinstruks med begrænsninger til højde for benyttede maskiner.</p> <p>Der tages kontakt til kommunen og lodsejer med henblik på at finde en samlet løsning for mast 247 og okkerbassin.</p> <p>Kommunen kontaktes også vedr. de nævnte bekymringer om skrænt mod Gryde Å, således at det sikres at skrænten ikke eroderer ned i åen. Energinet har noteret sig at der er vedtaget et nyt støjforskrift i juni 2022 og at kommunen ikke har miljøvagt, men benytter brandvæsen.</p>	<p>Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p> <p>Dog bemærkes det, at Miljøstyrelsens § 25 tilladelse efterfølgende er opdateret for så vidt angår bæver, ny støjforskrift samt at kommunen ikke har miljøvagt, men benytter brandvæsen.</p> <p>Vedr. området øst for mast 246 er området nævnt i miljøkonsekvensrapporten, som område P1-1 i tabel 11-7. Det er rigtigt, at den omtalte sø ikke er nævnt, men området og masten er nævnt som et område, hvor der potentielt kan optræde padde (specifikt spidssnudet frø). Dermed gælder alle de afværgetiltag, der beskrives i afsnit 11.6.1.3.</p> <p>Det er korrekt, at søen ligger ca. 8 m fra Landsplansdirektivets</p>

				arbejdsarealområde. Kanten af den konkrete arbejdsplads for mast 246 der måler 50 + 60 m ligger imidlertid mere end 30 m væk.
17	Esbjerg Kommune	Ingen Bemærkninger		Ingen bemærkninger
18	Varde Kommune	<p>Er utilfreds med tidspunkt for kabellægning af 150 kV-linje ved Sig.</p> <p>Er uenig i landskabsvurderinger og foreslår skærmende beplantning omkring kabelstationer ved Sig og Karlsgaarde.</p> <p>Ønsker redegørelse for bruge af køreplader i beskyttet natur over 14 dage.</p> <p>Kommunen har bemærkning til § 25 udkastets vurdering af gydestryg.</p> <p>Kommunen er uenig i håndteringen af og gravning inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen for fortidsminder.</p> <p>Kommunen ønsker at afværgetiltag vedr. omdirigering af vandrere på Kyst til Kyst stien skal skrives ind i miljøkonsekvensrapporten.</p>	<p>Der er tale om en misforståelse ift. tidspunktet for nedtagelse af 150 kV-linjen og Energinet kan bekræfte at 150 kV-luftledningen fra Lykkegård til Bredmose, der går gennem Næsbjerg, ifølge planen forventes fjernet i efteråret 2024. LPD giver mulighed for beplantning omkring kabelovergangsstationer og Energinet er indstillet på at indgå i drøftelser med kommunen og lodsejere om beplantning.</p> <p>Energinet er indstillet på at imødekomme kommunens ønsker omkring køreplader.</p> <p>Der er to lokaliteter, hvor forbindelsen placeres inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Syd for Varde å er kablernes placering valgt, da der allerede ligger et traktorspor og da man derved skal foretage en mindre rydning af fredskoven end ved en mere vestlig linjeføring. Der skal under alle omstændigheder søges om dispensation. Der foretages en arkæologisk forundersøgelse forud for anlægsarbejderne, der sikrer, at der ikke findes fortidsminder i undergrunden og udgravninger såfremt, der opdages fortidsminder. Når anlægget er nedgravet vil der ikke være nogen påvirkning af fortidsminderne.</p> <p>På strækningen mellem mast 85 og 86 vil der være et overlap med beskyttelseslinjen på ca. 13 m. Årsagen er at forbindelsen her ligger parallelt med og så tæt som muligt på den eksisterende 150 kV-forbindelse, der først kan nedtages, når den nye 400 kV-forbindelse er anlagt. Forbindelsen kan altså ikke rykkes længere mod</p>	<p>Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p> <p>Dog bemærkes det, at Miljøstyrelsens § 25 tilladelse, efterfølgende er tilrettet for så vidt angår gydestryg.</p>

			<p>vest. Når 150 kV-forbindelsen nedtages fjernes et overlap med fortidsmindebeskyttelseslinjen ud for mast 81.</p> <p>MKR kan, når den er offentliggjort, ikke umiddelbart redigeres om. Energinet anser desuden omdirigering af vandrere som en forudsætning, der er beskrevet i MKR og som derfor er bindende.</p>	
19	Ringkøbing-Skjern Kommune	<p>Ringkøbing-Skjern Kommune henstiller til at en større del af ledningsanlægget kabellægges herunder mere ved Videbæk - fejl i LPD om erhvervsområde - (står som forslag til KP, men er udlagt i den vedtagne KP)</p>	<p>Det er ikke muligt at kabellægge yderligere strækninger uden at reducere kabellægningen andre steder. Den nuværende kabellægning er foretaget efter nøje afvejning af landskabelige og naturmæssige hensyn.</p>	<p>Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p>
20	Herning Kommune	<p>Bemærkninger til landskab om placering af master i dialog med kommunen. Bemærker mulig fejl vedr. punkt 45 om afværgeforanstaltninger i udkast til § 25 tilladelse. Dertil generelle bemærkninger om hensyn til beskyttet natur. Bemærkninger til arealer ved Præstebjerg, der ejes af kommunen - ønsker inddragelse i god tid inden anlægsarbejdet starter. Konkrete bemærkninger til mast: 209; 229; 232</p>	<p>Energinet noterer sig kommunens ønsker. Master placeres i første omgang efter drøftelser med lodsejer, men under hensyntagen til kommunens anbefalinger. Master placeres ikke helt op ad skel, da der skal være plads til fundament, som ikke må være i konflikt med vejkanter, vejgrøfter mv. Energinet vil undersøge mulige justeringer i forbindelse med lodsejerforhandlingerne, samt Herning Kommune som løsning på problemstillingen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver. Energinet vil generelt søge at imødekomme kommunens anbefalinger til håndtering af påvirkede arealer og natur, herunder at inddrage kommunen, såfremt der skal etableres erstatningsnatur. Energinet har ikke kendskab til de opsatte redekasser og anbefaler at redekasserne nedtages og eventuelt genopsættes, af de samme som har opsat dem, så det sikres, at det er gjort korrekt.</p>	<p>Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p> <p>Derudover bemærkes, at Miljøstyrelsens §25 tilladelse er tilrettet i forhold til henvisninger fra punkt 45 i afsnit 4.6.</p>

21	Energinet	Energinet har den 20. december fremsendt notat vedr. eftersøgning af markfirben ved Præstbjerg og Karlsgårde SØ.		Miljøstyrelsen forholder sig til det fremsendte notat, som anført i vilkår 14 og 15 i nærværende § 25 tilladelse.
----	-----------	--	--	---